

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
КАФЕДРА МІЖНАРОДНОГО ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА

Всеукраїнська наукова студентська конференція
«Міжнародне право в період
турбулентності міжнародних відносин»

25 жовтня 2024

м. Одеса

Друкується за наказом ректора Національного університету
«Одеська юридична академія» Олега ТОДОЩАКА
(наказ № 3178-44 від 08.10.2024 р.)

Відповідальний редактор

Аракелян Мінас Рамзесович – проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія», доктор юридичних наук, професор кафедри міжнародного та європейського права, Заслужений юрист України.

Укладачі:

Бехруз Хашаматула Набійович – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародного та європейського права.

Бугаєць Альона Сергіївна – асистент кафедри міжнародного та європейського права.

Гриб Анна Миколаївна – кандидат юридичних наук, доцент кафедри міжнародного та європейського права.

Дронов Владислав Юрійович – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права.

Форманюк Вікторія Василівна – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права.

Слісаренко Анастасія Олександрівна – здобувачка вищої освіти 4 курсу факультету судового та міжнародного права.

Матеріали видано в авторській редакції. Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції, їх наукові керівники, які рекомендували матеріали до друку.

Адреса редколегії:

Національний університет «Одеська юридична академія», кафедра міжнародного та європейського права, м. Одеса, 65009, вул. Фонтанська дорога, 23. Тел. +38(048)719 8685

«Міжнародне право в період турбулентності міжнародних відносин» : студентська науково-практична конференція, 25 жовтня 2024 р., м. Одеса: збірник матеріалів конференції. Одеса. 2024. 489 с.

© НУ «Одеська юридична академія», 2024

© Кафедра міжнародного та європейського права НУ «ОЮА»

Актуальні питання юридичної науки. 2023. С. 161-165. URL : https://juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2023/3_2023/28.pdf

2. Кудін А. Особливості розвитку романо-германської правової сім'ї. *Науковий вісник публічного та приватного права.* 2020. №3. С. 26-35. URL : <https://www.ssaals.com.ua/wp-content/uploads/Кудін-А.-А.-ОСОБЛИВОСТІ-РОЗВИТКУ-РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ-ПРАВОВОЇ-СІМ'Ї.pdf>

3. Романо-германська правова сім'я. URL : https://elearning.sumdu.edu.ua/free_content/lectured:889572cc41d2c8b890338983852f6a8324f2b484/latest/509964/index.html

4. Колодняжа В. Історія формування та сучасний стан романо-германської правової сім'ї. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ.* 2013. №1. С. 46-53. URL : <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/2491/3/13kvvgps.pdf>

Ключові слова: *романо-германська правова сім'я, правова система, кодифікація права, римське право, публічне право, приватне право, нормативно-правові акти, європейська інтеграція.*

Науковий керівник: *кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія» Форманюк Вікторія Василівна.*

Савлук Андрій Леонідович

здобувач 1-го курсу магістратури факультету адвокатури та антикорупційної діяльності

Національного університету «Одеська юридична академія»

МІЖНАРОДНА ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА: СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ

Проблема міжнародної інформаційної безпеки є одним з найактуальніших питань у ХХІ столітті. Цьому сприяли розвиток технологій та вільний доступ до

використання джерел інформації. Кількісні негативні прояви використання інформаційно-комунікаційних технологій, здатні здійснювати значний вплив на реалізацію основних прав та свобод людини, а також на саму цілісність державної інфраструктури. Їх швидкий та масовий розвиток, вплив і залежність світового суспільства від їх функціонування, посилив увагу до цих новітніх та сучасних проблем починаючи, особливо, з теоретичної точки зору.

Проведення ефективної інформаційної політики в сучасних умовах розвитку інформаційного суспільства є необхідним для запобігання загрози злочинності, тероризму, військово-політичного тиску та загрози порушення громадського порядку і стабільності через негативний вплив на громадські маси в середині держави [1].

В 1996 р. була прийнята Резолюція про запобігання поширенню в мережі Інтернет інформації незаконного змісту, що шкодить моральному здоров'ю суспільства.

Згідно з цією Резолюцією, поняття шкідливого змісту залежить від культурних традицій, в той час, як поняття «незаконного змісту» – від чинного законодавства [2].

Основними заходами, які забезпечують безпеку інформації в мережі Інтернет, відповідно до Резолюції, є [3]:

- 1) забезпечення свободи комунікації он-лайн;
- 2) визначення обов'язків постачальників послуг;
- 3) запровадження захисту інтелектуальної інформації в режимі он-лайн;
- 4) створення ефективних механізмів для контролю за інформаційним контентом в Інтернеті;
- 5) гарантування захисту особистих даних в мережі;
- 6) визначення правового статусу документів для публічних мас;
- 7) вільний доступ до інформації в Інтернеті для широкого загалу.

Незважаючи на те, що міжнародне суспільство приділяє належну увагу даному питанню, найшкідливішою для України та сучасного світу загрозою стала російська пропаганда, яка почала масову активність з 2014 р.

Питання інформаційної безпеки, або ж кібербезпеки, із правового погляду країн Заходу, які є безпосередньо членами Організації Північноатлантичного договору (далі – НАТО), розкривається у виданні, що відоме, як «Таллінський посібник» [4], створеному та виданому в Центрі дослідження і моніторингу кіберзагроз НАТО. Але важливо звернути увагу на роботи авторів, які репрезентують два табори з різними поглядами на плани щодо міжнародного права в даній сфері. Частка дослідників стверджує про необхідність адаптації права із врахуванням специфіки, що виникає в інформаційному просторі, у той час, як інша частка виступає за необхідність створення правил, що керують вже наявними нормами.

Кіберзлочинність характеризується як кримінальні дії, що скоєні з використанням інформаційних систем, а також електронних комунікаційних мереж. У дане поняття входять такі категорії злочинів як:

- традиційні форми злочину, тобто шахрайство та підробка інформації в електронних комунікаційних мережах а також інформаційних системах;
- публікація незаконного контенту в інформаційних медіа (порнографія, закликами до гендерної нерівності тощо);
- специфічні злочини в електронних мережах, тобто, хакерські атаки на електронні системи [5].

Державам варто враховувати принципи неподільності безпеки і відповідальності за власний інформаційний простір стосовно інформаційної політики. Де неподільність має значення для безпеки кожної із окремих держав пов'язаних безпекою з іншими державами, що має величезне значення у світовому співробітництві для формування діючих моделей інформаційної безпеки враховуючи, що зміцнення одного суб'єкта не призведе до послаблення іншого [6].

Одночасно з цим відповідальність за власний інформаційний простір несе ідею одноособового посилення інформаційної безпеки окремої держави з прийняттям відповідальності, що включає в себе розповсюдження інформації, яка в ньому розміщена.

Прихильники першої концепції сконцентрували свою увагу на боротьбі з кримінальними злочинами у даній міжнародній сфері не беручи до уваги сам вплив інформації, яка розповсюджується зокрема і самими організованими політичними спільнотами під управлінням уряду.

Прихильники другої концепції підтримують думку неподільності безпеки та відповідальності держав за свій інформаційний простір, а загроза інформаційного та військового втручання повинна здійснюватися сукупно.

Міжнародна діяльність держав виконує функції з соціального, економічного та морального розвитку суспільства для здійснення контролю, підтримки, а також міжнародної безпеки, що включає міжнародну незалежність та самостійність у прийнятті рішень для доступу до загальної та розповсюдженої інформації. Принципи, що здатні відповідати даним категоріям це мирне врегулювання спорів та конфліктів, незастосування сили у міжнародних відносинах, невтручання у внутрішні справи інших держав, поваги до суверенітету держав, основних прав і свобод людини [7].

Розуміючи та дотримуючись єдиної системи інформаційної захисту та запровадження інноваційних заходів дозволить зменшити, а іноді контролювати, зовнішній інформаційний вплив, як на соціум в середині держави так і на міжнародне суспільство [8].

Ці дві концепції підтверджують єдину думку щодо важливості та значення інформації та її впливу на національні інфраструктури, що в окремих випадках можуть стати найбільш вразливими та значущими для суспільства XXI століття.

Різницею є суттєві розходження з питань щодо безпеки громадян та держави від вірусної інформації з чого й виникають розбіжності до принципів застосування та вдосконалення форм інформаційної безпеки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Кавин С. Нормативно-правові механізми забезпечення кібербезпеки в нових державах-членах ЄС. *Вісн. Київ. нац. ун-ту імені Тараса Шевченка. Юридичні науки*. 2021. № 2 (117). С. 30-38.

2. Convention on Cybercrime. Explanatory Report. Budapest, 23, November, 2001. Council of Europe. URL : [//www.europa.eu](http://www.europa.eu)

3. Макаренко Є.А. Міжнародна інформаційна політика: структура, тенденції, перспективи : дис. ... докт. політ. наук : 23.00.04 / Націон. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ, 2003. 475 с.

4. Tallinn Manual on the International Law Applicable to Cyber Warfare /ed. by M. Schmitt. New-York: Cambridge University Press, 2013, 282 p.

5. Запорожець О.Ю. Політика Європейського Союзу в сфері інформаційної безпеки. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. 2009. Вип. 87. Ч. II. С. 36–45

6. Солодка О. М. Забезпечення інформаційного суверенітету держави: правовий дискурс. *Інформація і право*. № 1(32)/2020. URL : <http://il.ippi.org.ua/article/view/200311>

7. Забара І.М. Міжнародна інформаційна безпека: сучасні концепції в міжнародному праві. Теорія і практика правознавства. 2013. Вип.2. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/tipp_2013_2_77

8. Sviatoslav Kavyn, Ivan Bratsuk, Regulatory and Legal Enforcement of Cyber Security in Countries of the European Union: The Experience of Germany and France. *Teisės aktualijos / Problems of Law*. 2021. Vol. 121. P. 135-147.

Ключові слова: інформація, міжнародна інформаційна безпека, інформаційно-комунікаційні технології; міжнародно-правове регулювання.

Науковий керівник: асистент кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія» Бугасць Альона Сергіївна.

ЗМІСТ

Передмова.....	4
СЕКЦІЯ №1. ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА.....	6
Борисюк Анна Сергіївна ФЕЙКОВІ НОВИНИ: ВПЛИВ НА СУСПІЛЬСТВО ТА ПРАВОВІ ІНІЦІАТИВИ КРАЇН СВІТУ У РЕГУЛЮВАННІ ТА БОРОТЬБІ З НИМИ.....	6
Вотчал Олексій Вікторович МОНІСТИЧНА ТЕОРІЯ СПІВВІДНОШЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ТА НАЦІОНАЛЬНОГО ПРАВА ТА ЇЇ ВПЛИВ.....	11
Горячківська Оксана Вікторівна МІЖНАРОДНА ВВІЧЛИВІСТЬ ЯК ДЖЕРЕЛО МІЖНАРОДНОГО ПРАВА.....	14
Джигирей Владислава Василівна СУТЬ ДЕЯКИХ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ.....	17
Костюк Мар'яна Іванівна ПРИНЦИПИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ЦІЛІСНОСТІ ТА НЕПОРУШНОСТІ КОРДОНІВ ЯК ФУНДАМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ПРАВОПОРЯДКУ.....	21
Купенко Артем Ігорович КОНЦЕПЦІЯ РЕЄСТРАЦІЇ СУДНА ЗА ПРОЦЕДУРОЮ «ЗРУЧНИЙ ПРАПОР» В УКРАЇНІ: ПРАВОВІ АСПЕКТИ.....	26
Лебедевич Анна Дмитрівна та Письменна Ксенія Ігорівна ПРОБЛЕМАТИКА ВИЗНАЧЕННЯ ПРАВОСУБ'ЄКТНОСТІ МІЖНАРОДНИХ НЕУРЯДОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.....	31
Перерва Єлизавета Владиславівна ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ПРАВОВОЇ СІМ'Ї.....	36
Савлук Андрій Леонідович МІЖНАРОДНА ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА: СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ.....	39
Селіщева Валерія Володимирівна КЛАСИФІКАЦІЯ МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ.....	43
Філіппова Катерина Олександрівна ІСЛАМСЬКЕ ПРАВО : ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА.....	50
Шевченко Єлизавета Олегівна ПІДТРИМАННЯ ПРАВОПОРЯДКУ В МІЖНАРОДНОМУ СПІВТОВАРИСТВІ.....	54
СЕКЦІЯ № 2. ПРАВО МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА МІЖНАРОДНИХ КОНФЕРЕНЦІЙ.....	57
Склярчук Кирило Олександрович	